

Emanuela ILIE (coordonator)

**Marilena GĂUCAN, Mihaela IRINA, Cristina-Ioana MOȘU,
Iulian NEGURĂ, Cristina Simona SCURTU**

BAC DE SUCCES

la

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Filiera teoretică – profil real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- 25 de modele de subiecte pentru PROBA ORALĂ
- 75 de modele de teste pentru PROBA SCRISĂ

(cu propuneri de rezolvare completă)

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Lucrarea este elaborată în conformitate cu programa școlară în vigoare.

Editor: Vasile Burlui

Redactare: Cristina Șutiu

Tehnoredactare: Carmen Rădulescu

Design copertă: Ionuț Broșțianu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Bac de succes la limba și literatura română : filiera teoretică - profilul real și filiera tehnologică : 75 modele de teste pentru proba scrisă, 25 modele de subiecte pentru proba orală (cu propuneri de rezolvare completă) / Marilena Găucan, Mihaela Irina, Cristina-Ioana Moșu, ... ; coord.: Emanuela Ilie. - Iași : Cartea Românească Educațional, 2019
ISBN 978-606-9088-12-8

I. Găucan, Marilena

II. Irina, Mihaela

III. Moșu, Cristina-Ioana

IV. Ilie, Emanuela (coord.)

811.135.1

821.135.1.09

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional

Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, Iași, 2019

www.ecredu.ro

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	5	Testul nr. 17	58
MODELE DE SUBIECTE PENTRU PROBA ORALĂ		Testul nr. 18	60
Biletul nr. 1	7	Testul nr. 19	62
Biletul nr. 2	7	Testul nr. 20	64
Biletul nr. 3	8	Testul nr. 21	66
Biletul nr. 4	9	Testul nr. 22	68
Biletul nr. 5	9	Testul nr. 23	70
Biletul nr. 6	10	Testul nr. 24	72
Biletul nr. 7	11	Testul nr. 25	74
Biletul nr. 8	12	Testul nr. 26	76
Biletul nr. 9	13	Testul nr. 27	78
Biletul nr. 10	13	Testul nr. 28	80
Biletul nr. 11	14	Testul nr. 29	83
Biletul nr. 12	15	Testul nr. 30	85
Biletul nr. 13	15	Testul nr. 31	87
Biletul nr. 14	16	Testul nr. 32	89
Biletul nr. 15	17	Testul nr. 33	91
Biletul nr. 16	18	Testul nr. 34	93
Biletul nr. 17	18	Testul nr. 35	95
Biletul nr. 18	19	Testul nr. 36	97
Biletul nr. 19	20	Testul nr. 37	100
Biletul nr. 20	21	Testul nr. 38	102
Biletul nr. 21	21	Testul nr. 39	104
Biletul nr. 22	22	Testul nr. 40	106
Biletul nr. 23	23	Testul nr. 41	108
Biletul nr. 24	24	Testul nr. 42	110
Biletul nr. 25	24	Testul nr. 43	113
MODELE DE SUBIECTE PENTRU PROBA SCRISĂ		Testul nr. 44	115
Testul nr. 1	26	Testul nr. 45	117
Testul nr. 2	28	Testul nr. 46	119
Testul nr. 3	30	Testul nr. 47	121
Testul nr. 4	32	Testul nr. 48	123
Testul nr. 5	34	Testul nr. 49	125
Testul nr. 6	36	Testul nr. 50	127
Testul nr. 7	38	Testul nr. 51	129
Testul nr. 8	40	Testul nr. 52	131
Testul nr. 9	42	Testul nr. 53	133
Testul nr. 10	44	Testul nr. 54	136
Testul nr. 11	46	Testul nr. 55	138
Testul nr. 12	48	Testul nr. 56	140
Testul nr. 13	50	Testul nr. 57	142
Testul nr. 14	52	Testul nr. 58	144
Testul nr. 15	54	Testul nr. 59	146
Testul nr. 16	56	Testul nr. 60	148
		Testul nr. 61	150
		Testul nr. 62	152
		Testul nr. 63	154
		Testul nr. 64	156

Testul nr. 65.....	158	Testul nr. 8.....	210
Testul nr. 66.....	160	Testul nr. 16.....	213
Testul nr. 67.....	162	Testul nr. 17.....	218
Testul nr. 68.....	164	Testul nr. 18.....	221
Testul nr. 69.....	166	Testul nr. 19.....	225
Testul nr. 70.....	168	Testul nr. 20.....	229
Testul nr. 71.....	170	Testul nr. 21.....	232
Testul nr. 72.....	172	Testul nr. 22.....	236
Testul nr. 73.....	174	Testul nr. 23.....	239
Testul nr. 74.....	176	Testul nr. 33.....	242
Testul nr. 75.....	178	Testul nr. 34.....	244
PROPUNERI DE REZOLVARE – MODELE PENTRU PROBA ORALĂ		Testul nr. 36.....	246
Biletul nr. 1.....	180	Testul nr. 37.....	249
Biletul nr. 2.....	180	Testul nr. 38.....	252
Biletul nr. 6.....	181	Testul nr. 41.....	254
Biletul nr. 7.....	182	Testul nr. 45.....	256
Biletul nr. 12.....	183	Testul nr. 46.....	258
Biletul nr. 14.....	184	Testul nr. 47.....	261
Biletul nr. 16.....	185	Testul nr. 48.....	263
Biletul nr. 17.....	186	Testul nr. 49.....	265
Biletul nr. 21.....	187	Testul nr. 50.....	268
Biletul nr. 22.....	187	Testul nr. 51.....	270
PROPUNERI DE REZOLVARE – MODELE PENTRU PROBA SCRISĂ		Testul nr. 52.....	272
Testul nr. 1.....	189	Testul nr. 61.....	275
Testul nr. 2.....	192	Testul nr. 62.....	277
Testul nr. 3.....	195	Testul nr. 63.....	279
Testul nr. 4.....	198	Testul nr. 64.....	281
Testul nr. 5.....	201	Testul nr. 65.....	283
Testul nr. 6.....	204	Testul nr. 66.....	285
Testul nr. 7.....	207	Testul nr. 67.....	287
		BIBLIOGRAFIE.....	289

CUVÂNT ÎNAINTE

Ca majoritatea lucrărilor incluse în seria intitulată *Nova Didactica*, auxiliarul de față, intitulat *Bac de succes la limba și literatura română*, se adresează deopotrivă elevilor dornici să își finalizeze studiile liceale cu un examen de maturitate (denumirea mai veche a BAC-ului de astăzi) luat cu brio și cadrelor didactice interesate să își diversifice instrumentele de lucru la clasă. E adevărat însă că în special primii se vor bucura parcurgând, fără grabă, cartea concepută cu multă seriozitate de Marilena Găucan, Mihaela Irina, Cristina-Ioana Moșu, Iulian Negură și Cristina Simona Scurtu. Pe scurt: cinci profesori de română, pe care în acest moment sunt sigură că îi reunește, dincolo de seria de calități absolut indispensabile unui susținut efort de echipă, și unele afinități (s)elective vizibile în alegerea savuroaselor texte-suport.

Valorificând cum se cuvine enorma bibliografie critică și didactică existentă pe piață, ținând cont de propria experiență – solidă – la catedră, având permanent în vedere exigențele programei de limba și literatura română, dar și (aspect esențial!) așteptările concrete, capacitățile de asimilare graduală și nevoile reale ale elevilor de liceu, autorii le propun acestora din urmă o culegere de teste diverse și atractive, însoțite de numeroase propuneri de rezolvare integrală. Citite, cum spuneam, pe îndelete, cu un simț de răspundere bine dozat, care să nu diminueze din minunatele efluvii energetice specifice vârstei, ele se pot transforma într-un ajutor indispensabil pregătirii de calitate pentru un BAC de succes. Desigur că astfel de modele de lucru competent, detaliat și riguros pot fi consultate cu folos și de cadrele didactice de limba și literatura română dornice de un schimb de experiență cât se poate de profitabil: unul cu deschidere culturală implicită și cu miză modelatoare autentică.

Indiferent ce motor își vor alege pentru lectura acestui volum, pe toți îi invit, în spiritul editorial deja consacrat: *Haideți să îl citim împreună!*

Emanuela ILIE

MODELE DE SUBIECTE PENTRU PROBA ORALĂ

Biletul nr. 1

M. G.

Citește textul cu voce tare:

În tot acest timp, căutam – cu stângăcie, dar căutam – un serviciu care să-mi permită să-mi hrănesc mica familie. Dar la ce-i bun un fost diplomat străin? E drept că exista o categorie și mai defavorizată: foștii militari. Să găsești însă pe alții și mai urgisiți decât tine nu te ajută cu nimic. Mica publicitate din *Le Figaro* era prima mea ocupație de fiecare dimineață. Din când în când, îmi depuneam candidatura la cele mai felurite anunțuri. N-am primit niciodată vreun răspuns, îmi aduc aminte să fi candidat, între altele, la un post la marea companie de băcănii Felix Potin. Ce caraghios! Ce putea găsi băcănia Felix Potin în săracul meu curriculum vitae? Aș fi avut mai multe șanse (găsisem și „pilă”!) ca supraveghetor într-o plantație de hevea, arborele cauciucului, în Tanganyka, aparținând gigantului internațional Unilever. Tanganyka!

Mă ducea gândul la cartea de geografie din clasa întâi de liceu, la romanul „Vânătorii de girafe” din colecția „*La Bibliothèque rose*” a copilăriei mele – fascinant! Mă și vedeam acolo. Niciun răspuns nici de acolo – din fericire, căci puține luni după aceea aflam că, din cauza mișcărilor de revoltă indigenă, care aveau să ducă la independența Tanzaniei, Unilever își rechemase toți impiegații europeni...

(Neagu Djuvara, *Amintiri din pribegie*)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul citat:
 - a. Ce se poate deduce din text despre emițătorul mesajului (atitudine, perspectivă, intenții)?
 - b. Ce tip de text este acesta (argumentativ, descriptiv, epistolar, informativ, memorialistic, narativ etc.)? Argumentează-ți răspunsul.
 - c. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identificeți în textul dat?
2. Care este opinia ta despre efectele emigrării? Motivează-ți răspunsul.

Biletul nr. 2

M. G.

Citește textul cu voce tare:

ART. 8

- (1) Copiii/tinerii cu cerințe educaționale speciale, integrați în învățământul de masă, au aceleași drepturi ca și ceilalți elevi.
- (2) Elevii cu cerințe educaționale speciale, integrați în învățământul de masă, pot beneficia de suport educațional prin cadre didactice de sprijin și itinerante, conform legislației în vigoare.
- (3) Elevii cu cerințe educaționale speciale sau alte tipuri de cerințe educaționale, stabilite prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice, au dreptul să fie școlarizați în unități de învățământ de masă, special și special integrat pentru toate nivelurile de învățământ, diferențiat, în funcție de tipul și gradul de deficiență.
- (4) Includerea beneficiarilor primari ai educației în clase cu cerințe educaționale speciale, în urma diagnosticării abuzive pe diverse criterii (rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, apartenență la o categorie defavorizată), se sancționează conform prevederilor legale.

(5) În funcție de tipul și de gradul de deficiență, elevii cu cerințe educaționale speciale au dreptul de a dobândi calificări profesionale corespunzătoare.

(Ordinul MEN, nr. 4742/2016, privind Statutul elevului)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul citat:
 - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
 - b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Ilustrează două caracteristici ale stilului identificat cu exemple din textul dat.
 - c. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
2. Care este opinia ta despre incluziunea elevilor cu cerințe educaționale speciale? Motivează-ți răspunsul.

Biletul nr. 3

M. G.

Citește textul cu voce tare:

Mă întreb cum se poate explica îndrăzneala de a pune cuvântul meu alături de cel al lui Țuțea; atunci când, locuind zi și noapte cu el, primeam zi și noapte răspunsuri, întrebările nu au avut timp să se construiască. Atunci erau fundamentale răspunsurile, pentru că ele nu veneau atât la întrebările mele, cât la cele ale lui Țuțea; de aici și impresia de monolog pe care mi-o trezeau uneori. Odată cu trecerea timpului, Țuțea a rămas în conștiința mea ca un răspuns – și am simțit nevoia întrebării. Iar paginile care urmează, chiar dacă nu sunt câteodată deloc interogative, nu reprezintă altceva decât întrebările ce au crescut în umbra unui răspuns înfinit. Sunt în trenul care mă duce spre Târgu-Neamț, punct de plecare spre mânăstirile din zonă. Îi cer unui domn din compartiment o gazetă; aflu acolo un interviu cu Petre Țuțea... Biletele! Mă scotocesc prin buzunare... Revin la interviu. Nu aveți un loc și pentru mine, măică? O bătrână, cu un coș mare, împletit, stă în ușa compartimentului, cerându-ne la fiecare pe rând, din ochi, să-i dăm pentru câteva minute un loc ca să-și tragă sufletul. Mă ridic și o poftesc să șadă. Iau gazeta cu mine pe culoar. Reporter: Domnule Petre Țuțea, ați fost prieten cu Cioran, cu Eliade, cu Noica și cu mulți alții din generația interbelică; puteți să ne spuneți în ce a constat strălucirea acestei generații? Petre Țuțea: «Păi uite ce e, domnule: generația interbelică și-a luat în serios calitatea de generație...» Adică? «Și-a luat în serios calitatea de etapă spirituală a poporului român, reușind să problematizeze esențial.» Nu credeți că realizarea Marii Uniri a avut și ea un rol hotărâtor? «Cum să nu! Păi generația interbelică a avut poate cea mai mare bucurie geografică și spirituală din istoria românească... Și mai e ceva: uite, eu de exemplu, nu prea am avut chef să ies din țară. Îmi era suficientă bucuria de a merge la Chișinău sau la Sighet fără pașaport. Când ieșeam din țară, oriunde m-aș fi dus, parcă ieșeam dintr-o casă primitoare, caldă, și intram într-un cimitir...»

(Radu Preda, Jurnal cu Petre Țuțea)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul citat:
 - a. Ce se poate deduce din text despre emițătorul mesajului (atitudine, perspectivă, intenții)?
 - b. Ce tip de text este acesta (argumentativ, descriptiv, epistolar, informativ, memorialistic, narativ etc.)? Argumentează-ți răspunsul.
 - c. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
2. Care este opinia ta despre prietenia dintre personalitățile culturale? Motivează-ți răspunsul.

Biletul nr. 4

M. G.

Citește textul cu voce tare:

Zăresc soarele și mă întreb: de ce religia totuși? Mă-ntorc spre pământ – și înhăitându-mă-n năprasnele lui – nu înțeleg de ce-aș fugi de el. De câte ori am tulit-o spre cer, amarul sub-lunar îmi surâdea și scoboram spre el, cu râvniri însetate. Când se va înnăduși de idealuri, atunci nemiavând loc nici pentru a fi mândru, nici pentru a fi trist, îl voi părăsi. Dar câtă vreme el rămâne spațiul chinurilor inspirate, ce-aș căuta aiurea?

Religia încearcă să ne lecuiască de rele – care dau un preț vieții. Singurătatea și orgoliul sunt rele pozitive. Absența – prin care devii mai mult. N-am fost sigur în parfumatele nesiguranțe ale pământului, decât în extazele fără credință. Inima mi se vărsa pe-ntregul lumii – și n-aștepta niciun răspuns. Freamăt de rugăciune îndestulat de propria-i tărie. Măinile s-au împreunat prea mult spre un cer absent: când se vor întoarce ele spre infinitul dulce și amar al vremii? Extazul introspectiv al argilei, pământul atins de narcisism... Omul n-a inventat o eroare mai prețioasă și o iluzie mai substanțială ca eul. Respiri, închipuindu-te unic; inima-ți bate, fiindcă ești tu. Cum ai sta vertical în panteism? Sau cum ai fi, cu un Dumnezeu deasupra ta? – În orice formă de religie, nu poți rodi în fire.

(Emil Cioran, *Îndreptar pătimas*)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul citat:
 - a. Ce se poate deduce din text despre emițătorul mesajului (atitudine, perspectivă, intenții)?
 - b. Ce tip de text este acesta (argumentativ, descriptiv, epistolar, informativ, memorialistic, narativ etc.)? Argumentează-ți răspunsul.
 - c. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
2. Care este opinia ta despre rolul religiei în educația tinerilor? Motivează-ți răspunsul.

Biletul nr. 5

M. G.

Citește textul cu voce tare:

Știm goana nebună după like-uri a utilizatorilor de pe rețelele de socializare, mai exact de pe Facebook. Nu ești om dacă nu ai like cu grămada, cutare are o mie de like-uri, altul are sute de mii, altul milioane! Lăsând la o parte postările penibile care îți aduc like-uri cu ghiotura, vânarea cu obstinație a acestei „medalii” poftite cu osârdie de luptătorii pentru cele mai tâmpede articole etichetate „virale”, lupta asta nu este chiar fără victime colaterale. Adică, lupta pentru un like amărât, dar mult, lasă urme de răni adânci în sufletul utilizatorilor pătimași.

După cum relevă un studiu preluat de Agerpres, „peste 40% dintre utilizatorii rețelelor de socializare spun că sunt invidioși când prietenii lor primesc mai multe aprecieri decât ei, dar și când văd postările despre viețile aparent mai fericite ale prietenilor lor”. „Utilizatorii”, spune studiul realizat de o companie de securitate cibernetică, „intră pe aceste rețele din motive pozitive și pentru a se distra. Cei mai mulți (65%) le folosesc pentru a păstra legătura cu prieteni și colegi, dar și pentru a vedea postări amuzante (60%).

Conform studiului „experților” Kaspersky Lab din sondajul la care au participat 16.750 de persoane din toată lumea, a ieșit la iveală „frustrarea oamenilor referitoare la social media. Utilizatorii rămân, din diverse motive, de multe ori cu emoții negative, după ce petrec timp pe rețelele de socializare”. Frustrarea merge chiar dincolo de faptul că 72 la sută dintre utilizatori sunt deranjați de „publicitatea care a devenit agresivă și le întrerupe comunicările online”, facebook-iștii suferă și atunci „când văd postările fericite ale prietenilor despre vacanțe, hobby-uri și petreceri”. Ei „rămân deseori cu sentimentul amar că alții se bucură de viață mai mult decât ei. 59% dintre respondenți s-au simțit nefericiți când au văzut fotografiile prietenilor de la o petrecere la care nu

au fost invitați, iar 45% au mărturisit că pozele din vacanța prietenilor au avut o influență negativă asupra lor. 37% dintre participanți au spus că, uitându-se la postările lor anterioare, făcute în momente fericite, au senzația că trecutul era mai bun decât viața lor din prezent. Și de aici, sentimentul tonic denumit „să moară capra vecinului”!

(George Cușnarencu, *Invidie și frustrare pe Facebook*, <http://www.magazin.ro>)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul citat:
 - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
 - b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Ilustrează două caracteristici ale stilului identificat cu exemple din textul dat.
 - c. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
2. Care este opinia ta despre activitatea de pe Facebook? Motivează-ți răspunsul.

Biletul nr. 6

M. I.

Citește textul cu voce tare:

Domnul Dragu semnează recipisa de primire și privește plicul cu atenție de prezbit. Tot de la Marin, din Elveția. Pe fiecare săptămână două, trei scrisori; și grele, cu pagini multe. Le-o fi citit Dav pe toate? Dacă ar fi de la o femeie, cel puțin. Se bucură totuși de scrisoare. Un pretext să intre la el în cameră, poate va putea să-i vorbească. Deschide ușa fără să bată.

— Ai primit o scrisoare, David.

Când vrea să-l mângâie, îi spune Dav. Dar acum e puțin intimidat de privirea rece, absentă a băiatului; îi e teamă să nu fi ghicit trucul venirii.

— Mulțumesc.

Nu se grăbi să deschidă plicul. De la Marin, despre iubirea lui nefericită, despre boala lui; știi, știi, cum un plămân stă izolat acolo, în coșul pieptului, aproape desprins de viața trupului – și el iubește pe Lucy (oare așa o cheamă?), iubire de atâția ani, iubire fără speranță, iubire, iubire. De ce nu se dezmeticesc oamenii? Și asta, și Pavel, și doctorul – toți iubesc, și-și mușcă unul altuia coada într-un cerc de foc. Salamandre, care au îndrăgit jărăticul, asta sunt.

— Tot mai vrei să pleci, Dav?

Glasul tatălui îl surprinse, îl îndureră. Știa că rămăsese acolo, lângă el, bănuia de ce nu pleacă, dar nu se așteptase la tristețea și dezolarea cu care rostise întrebarea. Se simți deodată asmuțit contra bătrânului. Nu are dreptul să mă emoționeze, nu are nimeni dreptul să profite de slăbiciunile mele sentimentale. Să-mi vorbească deschis, răspicat și bărbătește, ca un tată – așa îl asculta. Dar să nu mă emoționeze, sub niciun motiv nu are dreptul să mă emoționeze.

(Mircea Eliade, *Întoarcerea din rai*)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul citat:
 - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
 - b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Ilustrează două caracteristici ale stilului identificat cu exemple din textul dat.
 - c. Ce elemente de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
2. Care este opinia ta despre importanța comunicării în relațiile interumane? Motivează-ți răspunsul.

Biletul nr. 7

M. I.

Citește textul cu voce tare:

CAPITOLUL II: Reguli speciale privind prelucrarea unor categorii de date cu caracter personal

Art. 3: Prelucrarea datelor genetice, a datelor biometrice sau a datelor privind sănătatea

(1) Prelucrarea datelor genetice, biometrice sau a datelor privind sănătatea, în scopul realizării unui proces decizional automatizat sau pentru crearea de profiluri, este permisă cu consimțământul explicit al persoanei vizate sau dacă prelucrarea este efectuată în temeiul unor dispoziții legale exprese, cu instituirea unor măsuri corespunzătoare pentru protejarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei vizate.

(2) Prelucrarea datelor privind sănătatea realizată în scopul asigurării sănătății publice, astfel cum este definită în Regulamentul (CE) nr. 1.338/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind statisticile comunitare referitoare la sănătatea publică, precum și la sănătatea și siguranța la locul de muncă, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 354/70 din 31 decembrie 2008, nu se poate efectua ulterior, în alte scopuri, de către terțe entități.[...]

Art. 5: Prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul relațiilor de muncă

În cazul în care sunt utilizate sisteme de monitorizare prin mijloace de comunicații electronice și/sau prin mijloace de supraveghere video la locul de muncă, prelucrarea datelor cu caracter personal ale angajaților, în scopul realizării intereselor legitime urmărite de angajator, este permisă numai dacă:

- a) interesele legitime urmărite de angajator sunt temeinic justificate și prevalează asupra intereselor sau drepturilor și libertăților persoanelor vizate;*
- b) angajatorul a realizat informarea prealabilă obligatorie, completă și în mod explicit a angajaților;*
- c) angajatorul a consultat sindicatul sau, după caz, reprezentanții angajaților înainte de introducerea sistemelor de monitorizare;*
- d) alte forme și modalități mai puțin intruzive pentru atingerea scopului urmărit de angajator nu și-au dovedit anterior eficiența;*
- e) durata de stocare a datelor cu caracter personal este proporțională cu scopul prelucrării, dar nu mai mare de 30 de zile, cu excepția situațiilor expres reglementate de lege sau a cazurilor temeinic justificate.*

*(LEGE privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), în **Monitorul Oficial al României**)*

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul citat:

- a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Ilustrează două caracteristici ale stilului identificat cu exemple din textul dat.
- c. Ce elemente de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identificeți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre importanța cunoașterii de către un cetățean european a legii privind protecția datelor? Motivează-ți răspunsul.

MODELE DE SUBIECTE PENTRU PROBA SCRISĂ

Testul nr. 1

M. G.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește, cu atenție, următorul fragment:

Scoaterea neofitului din cotidian are un traseu similar în toate speciile folclorice în care apare. Mișcarea, ca dominantă a semnului dinamic masculin, este de ieșire din cercul magic al casei către frontiera lumii, spre spațiul populat de ființele malefice. De acolo haosul se poate revărsa în momentele de cumpănă dintre timp, așa cum sunt sărbătorile de iarnă, ca intermezzo al ritmului cosmic, sau trecerea de la copilărie la adolescență în planul uman. Din punct de vedere compozițional, drumul este considerat un fundament al construcției basmului, epopeii sau romanului, deplasarea în sine fiind axul.

Și pentru eroul de baladă traseul va ieși mereu din cercul magic al casei către frontiera lumii, spre spațiul populat de ființele fantastice. Contactul cu necunoscutul însă este contactul cu sine, voinicul merge prin lume pentru a se cunoaște și pentru a dovedi că este ales, adică poate repeta gesturile strămoșilor civilizatori.

Locul universal al inițierii și cel mai frecvent întâlnit este pădurea, a cărei simbolistică vastă se compune totodată din localizarea geografică a rătăcirii și a vânătorii. Ambele modalități de mișcare prin spațiul sacru constituie trasee inițiatice, cu deosebirea că peregrinarea fără direcție face din pădure o instanță superioară, ce dictează evoluția eroului, în timp ce vânătoarea indică o luare în posesie a energiilor locului.

Trecerea dintre lumi este mediată de pădure, ea despărțind tărâmul celor morți de cel de aici și cum condiția neofitului este cea a unui mort la nivel simbolic, este necesar ca acest spațiu să fie parcurs. Funcția în discuție trimite la obiceiul arhaic de a expune trupurile morților în copaci.

Atât eroul de basm, colindă sau baladă, cât și defunctul călătoresc spre o altă dimensiune a ființării, dezlegându-se cu totul de cea anterioară.

(Adina Hulubaș, *Trasee inițiatice în folclorul literar românesc*)

*neofit – (s. m.) debutant, începător.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul secvenței *scoaterea neofitului din cotidian*. **6 puncte**
2. Menționează motivul literar comun basmului, epopeii și romanului. **6 puncte**
3. Explică rolul pe care îl are ieșirea neofitului din cercul magic al casei părintești, ilustrându-ți opinia cu un exemplu din text. **6 puncte**
4. Precizează ce reprezintă *contactul cu sine* în concepția Adinei Hulubaș. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, simbolistica pădurii, valorificând informațiile din text. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi *dacă literatura populară are sau nu o valoare educativă pentru tinerii de astăzi*, raportându-te atât la informațiile din fragmentul dat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

Notă: În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile titlului în textul următor:

*Eu mut o zi albă,
El mută o zi neagră.
Eu înaintez cu un vis,
El mi-l ia la război.
El îmi atacă plămâni,
Eu mă gândesc un an la spital,
Fac o combinație strălucită
Și-i câștig o zi neagră.
El mută o nenorocire
Și mă amenință cu cancerul
(Care merge deocamdată în formă de cruce),
Dar eu îi pun în față o carte
Și-l silesc să se retragă.
Îi mai câștig câteva piese,
Dar uite, jumătate din viața mea
E scoasă pe margine.
— O să-ți dau șah și pierzi optimismul,
Îmi spune el.
— Nu-i nimic, glumesc eu,
Fac rocada sentimentelor.*

*În spatele meu soția, copiii,
Soarele, luna și ceilalți chibiți
Tremură pentru orice mișcare a mea.*

*Eu îmi aprind o țigară
Și continui partida.*

(Marin Sorescu, *Șah*)

Notă: Pentru conținut, vei primi **6 puncte**, iar pentru redactare, vei primi **4 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularitățile unui text narativ studiat, aparținând lui Camil Petrescu.*

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;

- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțele comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.)

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Din oficiu se acordă **10 puncte**.

Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru: 180 minute.

Testul nr. 2

M. G.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește, cu atenție, următorul fragment:

Ați revăzut „Moromeții 1” înainte de a începe filmările la următorul? Ce impresie v-a lăsat după 30 de ani?

M-am uitat pentru că mă interesa scenografia. Se mai întâmplă să-l văd pe fragmente din când în când. La câte o proiecție, când îl mai dădeau la televizor. De regulă, nu prea îmi place să mă uit la filmele pe care le-am făcut. Am sentimentul că nu văd decât ce nu-mi place și critic tot ce mi se pare că n-a ieșit. Se întâmplă să am judecăți destul de severe, dar, știu eu, printr-o întâmplare, când revăd un film, să-mi dau seama că sunt nedrept. În cazul „Moromeții 1”, mi s-a întâmplat un lucru curios. În ultima vreme, m-am zbatut să se restaureze negativul filmului, care era într-o stare foarte proastă. Am revăzut, cu ocazia asta, jumătate din film – mă interesa să-l urmăresc tehnic. Am avut sentimentul că l-am văzut pentru prima dată. Atât de tare m-a impresionat performanța Luminișei Gheorghiu (care o interpretează pe Catrina, soția lui Ilie Moromete). [...] Cât de concentrat juca. Degaja o tensiune care m-a surprins, iată, după 30 de ani.

Așadar, care este povestea filmului „Moromeții 2”? Cât se regăsește în scenariul dumneavoastră din povestea celui de-al doilea volum al scriitorului?

Filmul este o adaptare liberă, inspirat din cel de-al doilea volum al romanului, din „Viața ca o pradă” și din publicistica lui Marin Preda. Cert e că Niculae nu e un activist de partid, deci nu respectă narațiunea romanului. Filmul reia firul poveștii familiei Moromete după cel de-al Doilea Război Mondial. Acțiunea e plasată, deci, în anii '45-'46, o perioadă pe care o găsesc extrem de interesantă și necunoscută. E perioada de tranziție de la democrație la dictatura comunistă, care se duce până în momentul în care are loc colectivizarea, când țăranul român dispare. La început, după război, mai exista o speranță.

În acest context, cât de actual credeți că este Moromete astăzi? Credeți că tinerii, de exemplu, ar fi interesați să vadă filmul?

Rămâne o întrebare, pentru că, într-adevăr, ei au alte repere acum. Dar nu poți să anticipezi. Nu mă iau după primul film, pentru că nu cred că lucrurile seamănă și nici contextul. Sunt multe lucruri care contribuie la percepția unui film. Aniiăștia, vrând-nevrând, am avut ocazia să mă întâlnesc cu oameni din categorii dintre cele mai diverse. De exemplu, am dat peste un grup de tineri, la un moment dat, într-un service auto. Aveau 19-21 de ani. Erau niște băieți care nu știu dacă terminaseră liceul. Se porecliseră între ei: unul era Nilă, unul era

Paraschiv, altul Achim și vorbeau în texte din „Moromeții”. Mi-au zis că au văzut filmul de șase-șapte ori! Păi, nici eu nu l-am văzut de atâtea ori!

(Florin Ghioca, *Interviu cu Stere Gulea*, www.adevarul.ro)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței (*tinerii*) *au alte repere*. **6 puncte**
2. Precizează două surse de inspirație ale scenaristului Stere Gulea. **6 puncte**
3. Numește un element de conținut, care diferențiază viziunea scenaristului de cea a romancierului. **6 puncte**
4. Explică impactul pe care l-a avut vizionarea filmului după 30 de ani, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din text. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, valorificând informațiile din ultimul paragraf, opinia scenaristului despre modul în care publicul percepe filmul *Moromeții*. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi *dacă ecranizarea operelor literare poate sau nu înlocui lectura*, raportându-te atât la informațiile din fragmentul dat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

Notă: *În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.*

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, prin evidențierea a *două figuri de stil* diferite:

*Munții s-au făcut
când norii de la început
s-au dezbrăcat de greul plumb,
de greul lut.*

*Munții s-au făcut când norii,
dorind să fie călători și ușori,
și-au lepădat subț ei, în vânt,
povara pe pământ.*

*De-atunci munții stau
grămezi de plumb, grămezi de lut
și cată către zile de-nceput.*

(Lucian Blaga, *Munți și nori*)

Notă: Pentru **conținut**, vei primi **6 puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *tema și viziunea despre lume într-un basm cult studiat*.

În realizarea eseului, vei avea în vedere:

- evidențierea a două trăsături ale basmului cult care fac posibilă încadrarea într-un curent literar/cultural;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat, prin comentarea a două secvențe narrative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de structură și de limbaj, semnificative pentru basmul cult studiat, din seria: conflict, construcția subiectului, perspectiva narativă, modalități de caracterizare a personajelor.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Din oficiu se acordă **10 puncte**.

Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru: 180 minute.

Testul nr. 3

M. G.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește, cu atenție, următorul fragment:

Tema „școlii de acasă” sau homeschooling a început să fie dezbătută pe larg în România destul de recent, mai ales după ce în 2016 cunoscutul actor Dragoș Bucur și soția sa Dana Nălbaru și-au retras fiica de la școală și au ales un sistem alternativ. „Mi-am dat seama că sistemul de învățământ organizat pe grupuri de oameni care trebuie să demonstreze în fața altora ce și cât știu, ce și cât au învățat, este depășit de vremurile pe care le trăim. Nu consider că a învăța e un lucru greșit, dimpotrivă, cred că este esențialul pentru a avea o viață frumoasă. Consider, însă, că felul în care învață copiii în școlile din ziua de azi naște în ei o grămadă de frustrări care au darul de a le distruge frumusețea interioară”, a motivat atunci Dana Nălbaru.

Unii specialiști în educație, precum foștii miniștri ai Educației Daniel Funeriu și Mircea Miclea au criticat ideea de homeschooling, dar fenomenul a luat amploare pe fondul creșterii neîncrederii părinților cu privire la capacitatea sistemului de învățământ de stat de a pregăti elevii pentru societatea secolului al XXI-lea. Astfel, au apărut grupuri de părinți în toată țara, organizate fie ca adunări informale, fie ca asociații, care au ales să-și educe copiii în sistemul homeschooling. Un astfel de grup există și la Cluj de circa un an și a fost fondat de Julian Hingley, expertul britanic în educație responsabil cu înființarea primului program Cambridge International Examinations din România. [...]

Julian Hingley: „Primul lucru important în această conversație despre homeschooling este posibilitatea de a alege, care este esențială în democrație. [...] Educația în țările din Vest este ca un fel de piață, ai mai multe opțiuni. Aș aminti aici de analogia făcută de Margaret Thatcher, care a comparat educația cu shopping-ul: astfel, totul se reduce la alegeți – poți să alegeți ce sistem de educație vrei, dacă bineînțeles poți să ți-l permiți. În România, alegerea este simplă: sistemul de stat sau școlile private internaționale, care există mai ales în București. Există o diversificare în ceea ce privește opțiunile la copiii mici, mă refer aici la grădinițe care au diferite sisteme precum Montessori. Opțiunile sunt limitate pentru elevi: ai școlile de stat pe de o parte, cele private pe de altă parte și foarte puține oferte între acestea. Pentru copiii mai mari am observat o dezvoltare a educației tehnice, vocaționale, dar sunt doar câteva astfel de școli în toată țara, nu există o abordare națională. Asta înseamnă că dacă nu aleg de timpuriu sistemul Montessori sau nu aleg mai târziu educația vocațională sau o